

Nro. 16.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Kedden Februárius 25-ik napján 1812-ik
esztendőben.

B é t s.

Nem tsak Felső 's Alsó Austriában, és Baváriában, hanem azon felül is, kiváltképen Tirolisban igen mély lévén ezen a' télen a' hó, és a' rendkívül való szörnyű hideg miatt minden kisebb és nagyobb folyóvizek bé fagyván, méltán attól tarthattak ezen külső városnak, a' Leopoldstadtnak lakosi, hogy a' föld színén vólt nagy hónak el olvadása, és a' Dunában vólt vastag jégnek megindulása után a' vízezen szigetbéli várost bélepi, és ók is meg fognak fürdeni. Ezen félelmeket azok az intézetek is öregbítették, melyeket az ide való szemes Policia előre tétetett, minden úttzákra több ladikokat vonattatván ki,

és azokat az ágas fákat és deszka hídakat is rakásra hordatván, a' mellyeken a' víz árja alatt egyik úttzáról a' másokra, egyik házból a' másikba menni lehet.

De hálá legyen a' kegyelmes egeknek ezen reánk következhetett szerentsétlenségűl, remény-ségünkön kívül most meg menekedtünk. A' közelebb múlt héten kellemetes és meleg napokra fordúlván a' kemény idő, a' nagy hó lassanként el olvadt, a' Dunában vólt vastag jég, nem egyszerre és hirtelen, hanem apródonként el ment, és sem az ezen nagy vízen lévő hídakat el nem rontotta, sem ezen szigetbéli külső várost az árvíz bé nem borította. — A' múlt nyáron vólt rendkívül való nagy szárazság miatt annyira meg apadt a' Duna vize, hogy annak belső és külső városa közt való ágán mindenütt szabadon által lehetett gázolni, és hogy ily tsekély lett vólna ez a' vízi tsatorna, arra a' leg korosabb emberek sem amlékezhettek. — E' folyó Februárius 2-ik napján meg lágyúlván az idő, a' Duna vize is meg szaporodott, és azólta 19 lábnyom magasságra emelkedett.

Bonatotzky Benedek Csász. Kir. Fő Hadnagy Urat 34 esztendőig való hív hadi szolgálatjára, és minden hadi történetekben, mellyekben jelen vólt, az ellenség előtt mutatott meg különbözött vitézségére való tekintetből, mind a' két nemen lévő törvényes maradékival együtt *Olmenfeld praedicatummal* Austriai nemességre emelni, és az ez eránt kiadott Csász. Kir. patsétes levelet, nékie minden szokott taksa fizetés nélkül kezéhez küldeni méltóztatott kegyelmesen uralkodó Fejedelmünk.

Magyar Ország.

Posonyból Februárius' 13-dik napján. Tegnap az itt lévő Fels. Karok és Rendek az Ország Házának palotájában elegyes gyűllést tartottak. Ezen Sz. Kir. városának Magistrátusa, e' folyó Februárius 13 napján olly hirdetményt tétetett közönségessé, melly szerént, mivel minden elégségnek és másféle portékáknak betsek azon hólnap első napjától fogva a' béváltó tzedulák szerént vannak meg határozva: arra való nézve minden alkukat, pénzbeli fizetéseket, kereskedésbeli egyezéseket, adásokat és vételeket azok szerént kell tntézni ennekutánna. — Továbbá, hogy a' még folyamában lévő bankótzedulák, nevezetesen az 5 forintosok 1 forintos b. v. tzedulában, a' 2 forintos B. tzedulák 24 krajtzárban, az 1 forintos B. Cz. 12 krajtzárban; a' régi 30 krajtzáros réz pénz 6 krajtzárban; a' 15 krajtzáros 2 krajtzárban; az 1 garasos 2 krajtzárban; az 1 krajtzáros a' béváltó tzeduláknak betsek szerént, ugyan azon betsben vétetődjenek el minden adásokban és vevésekben.

A' Kalotsai Érseki Nemes Káptalannak, és egyszersmind Kalotsai Érsek nagy méltóságú Kollegradi Gróf Kolonits László Eő Excellentiájának a' Posonyi közönséges Ország Gyűllésre küldött deputátusok Fő Tisztelendő *Csábi Mihály* Apátúr, a' Kalotsai Érseki Káptalannak Custos-sa és Canonicsa, Posonyban, e' folyó hólnap 16-ik napján, hasznos életének 59-ik esztendejében meg halálozott, kinek lelketlen teste a' következett napon, a' Posonyi megyés Ekklesiának kriptájában fényes halotti pompával letétetett.

Tek. Nemes Zala Vármegyéből következően.

dő tudósítás küldetett hozzánk a' közönségesse való tétel végett:

Méltós. és Tekint. *Süsmeghy József* Úr Kir. Tanácsos, Udvarnok, és ezen Nemes Vármegyének nagy érdemű első All-Ispánnya ezen N. Megyének Tekint. Statusait, Rendeit, és Tisztviselőit levele által Szala Egerszegbe öszve hívatván, azokkal együtt ékes magyar köntösökbe felöltözve, e' folyó Februárius 9-ikén, egy kompánia gyalog insurgenseknek, Vármegye katonáinak és hajdúinak muzsika szó kísérések közt, a' templomba ment, a' hol Fő Tisztelendő *Etényi Sándor* Uhodi Apátúr, a' Szombathelyi Nemes Káptalannak honorarius Kanonokja, és Zala-Egerszegi Plébánus Úr infulás misét tartván, az egész mise alatt a' jelen vólt főbb és alsóbb rendű Urak, Fels. Királyunknak hosszas életéért buzgóan imádkoztak, az alatt az insurgens sereg lövöldözött, a' Vármegye Háza előtt pedig keményen durrogtak a' mozsár ágyúk.

A' Sz. mise végződése után Tisztelendő *Sághi Mihály* Salamonvári Plébánus Úr a' prédikáló székre fel menvén, Fels. Urunk születése napjának innepén (melly Február. 12-ik napjára esett) a' tárgy méltóságához illő, szívre ható, fontos, gyökeres, és ékes beszédet tartott, mellyben megmutatta a' szent írásból, hogy a' Királyok az Úr Isten végezéséből rendeltetvén, azoknak engedelmeskedni, őket tisztelni az Isten parancsolati szerént tartozunk. Továbbá, mivel most ditsösségesen uralkodó Fejedelmünk nem tsak Királyunk, hanem Atyánk is, kinek kegyelmes kormánya alatt costitutionális törvényeink mellett szabadon élünk, és az általa megszerzett

békességre nézve tellyes bátorságban és virágzásban vagyunk; illendő, hogy Királyi székének fenntartásáért életünket 's vagyonunkat feláldozzuk, hosszas életéért pedig a' mindenható Úr Istennek szüntelen esedezzük. — Ezen valóban igen szép beszédnek végével, hasonló szép rendel, muzsika szó és lövöldözések, 's *Éllyen Felséges Ferentz Királyunk!* sűrű kiáltási közt a' Tek. Statusok tisztelt *Sümeghi József* All-Ispány Urat szállására kísérték, holott 120 személyek általa gazdagon meg vendégeltettek. Az ebéd alatt, a' tisztelt All-Ispány Úr mint gazda felálván, elsőben Eő Cs. Kir. Felségekért, azután kedves Nádor Ispányunkért, Károly Fő Vezérünkért, az Ország Naggyaiért, és a' Fő Ispányi hivatalt viselő Kormányozóért sok boros poharak ki üresítették, a' melly alkalmatossággal mind annyiszor a' gyalog felkelő kompánia lövöldözött, a' mozsár ágyúk durrogtak, a' dobok trombiták pedig harsogtak; az ebédet fényes bál követte, melly vírattig tartott. Így ültette meg tisztelt első All-Ispányunk, Titt. *Sümeghy József* Consiliarius Úr Felséges Urunk születése napjának innepét.

Nagy Britannia.

A' Londoni közönséges levelek szerént, azon 130,000 matrozok közt, a' kik az Angliai hajóseregekre kívántatnak, négy sőt öt ezer északi Amériikai születésűek is találtatnak, a' kik vagy kénytelenségből, vagy önként, vagy nagy zsold ígértetvén nékiek, léptek Angliai szolgálatba. Hogy ha az Amériikai szabad Statusok Anglia ellen háborút indítanak, az a' kényes kérdés támad fel, mitsoda rendelést fog a' Kormányzók

ezen matrozok eránt tenni, el kell é őket botsá-
tani, vagy tovább is meg hagyni? Az elsőbb
esetben annál hamarabb fel fegyverkeztetnének
ellenünk az Amerikai hadakozó és zsákmányozó
hajók, az utolsó esetben nagy veszedelmünkre
lennének a' háború ideje alatt, kiváltképen azok,
a' kik erőszakkal vitették tengeri szolgálatra,
mivel már is az a' projectom tétetett a' jelen-
való Washingtoni Congressusban (így nevezetik
az északi Amerikai szabad Respublikának kö-
zönséges gyűllése), hogy azoknak az Angliai
szolgálatban lévő Amerikaiaknak, a' kik a' N.
Britanniai hadakozó hajókat el foglallyák, és az
északi Amerikai Respublika kikötőhelyeibe bé-
viszik, különös meg jutalmaztatás adódjék. —
Angliának Amérikában lévő követje *Forster Úr*
még most is Washingtomban van, mellyből né-
melly politikusok olly következtést húznak ki,
hogy az Amerikai Congressus még eddig forma-
szerént hadat nem indított Anglia ellen. A' N.
Britanniához tartozó Kanada tartományba is sem-
mi katonaságot nem küldött még eddig a' Lon-
doni fő Kormányshék, vagy azért, mivel a' nél-
kül a' jelenvaló Spanyol és Portugallia Orszá-
gokban lévő hadakozás miatt el nem lehet, vagy
azért, mivel előre el láttya azt, hogy ha az
északi Amerikai szabad Státusok Anglia ellen
hadat indítanak, azt tellyességgel nem védelmez-
heti. Azon tartomány fő városának Quebeknek
védelmezése tíz ezer őrző katonaságot kíván.
Kanadában ugyan elegendő tartománybeli kato-
naság van, de arra sem lehet támaszkodni, mi-
vel az oda való lakosok régtől fogva el nem titkol-
hattyák azt, hogy ők is szabadtságban élni, és

az északi Amerikai Respublikával egyesülni kívánnak. — A' Washingtoni Congressus azzal vádolja a' Londoni Kormányt, hogy az északi Amerika belsőbb részében lakó vad népet a' Respublika ellen fel ingerlet e, a' kiknek zabolán való tartásokra kéntelen vólt a' Congressus Előlülője *Maddison* Úr fegyveres népet küldeni.

A' déli Amerikából Londonba küldött tudósítások azt tartják, hogy az ott ki ütött revolutionnak tüze már is 20000 embert emésztett meg; hogy a' Spanyolok és insurgensek közt támadt háború mérgesen folytatódik; hogy már is sok Spanyol famíliák költöztek onnan északi Amerikába kintsekkel egyetemben, és hogy több is el hagyta volna eddig való honnyát, ha a' ki költözés különbkülönbféle veszedelemmel és kárvallással össze nem vólna kötve. Azoknak az Angliai kereskedő hajóknak, melyek Angliai fabrikabéli portékákkal 's kézmívekkel megterhelve déli Amerikába küldettek, semmi szerentséjek nintsen, minden adás és vevés meg tsökkenvén az ott támadt revolutionnak forgó szelei közt. A' fel támadt nép sok fegyvert, hadi eszközt, és tábori eleséget veszen az északi Amerikában, mellyet bé hunyt szemekkel néz a' Congressus, sőt, a' mint az onnét jött tudósítások tartják, a' fel támadt déli Amerikai tartományokat szabad Respublikának esmérni akarja.

A' Londoni számos Zsúrnáloknak egyike az északi Amerikai dolgokról következőképen szól: — „A' Washingtoni Congressusban, úgymond, az a' proiectum, mellyben a' javasoltatik, hogy a' szövetséges Statusoknak fegyveres népe hadi

lára állítassék, a' voksnak többsége által bévétődött. Több tartományok instántziát küldöttek a' Congressusnak, mellyben az Anglusok ellen való háborút sürgetik. A' Virginiai Statusnak instantziájában következő kifejezés található: Noha, úgymond, nagy bétben tartjuk a' békességet, noha nagyon irtódzunk a' háborúnak szörnyúségeitől: mindazáltal a' jelen való időben, és a' mostani környülállások közt a' békesség reánk nézve meg alacsonyító, a' háború ditsőséges dolog. Találatnak mindazáltal az északi Amériikai szabad Státusok közt olyak is néhányak, mellyek az Angliával való háborútól azon okból idegenkednek, mivel a' hadakozás folytatására költségek nintsen elegendő. — Mostanában az a' projectom fordult elő a' Congressusban, hogy hat linea hajókat, és 20 fregatokat kell építeni.

Az északi Amériikai Respublikának hadakozásra tzelzó tanátskozásait és hadi készületeit a' Londoni Admirális, avagy tengeri dolgokra ügyelő Tanáts, tréfára nem magyarázván, minden Nagy Britanniai kikötőhelyekre olly parantsolatot küldött, hogy azokat a' hadakozó hajókat, mellyek a' tengeri szolgálatra tsak valamennyire is alkalmasak lehetnek, minden késedelem nélkül készíttessék ki, 's fegyverkeztessék fel. — Néhány könnyű eskaderek arra rendeltettek, hogy az északi Amériikai tenger part előtt állyanak ki vígyázatra, és az onnan ki 's bévező hajókat tartóztassák le. Illyenképen, így szól a' Londoni Zsurnál, nem sokára e' világ két részével leszen Angliának háborúja, úgymint

Európával és Ámérikával, melynek kimenetele N. Britanniára nézve igen kétséges.

Washingtonból is azt írják, hogy azokat a projectumokat, mellyek az északi Ámériikai Respublika hadi és tengeri hatalmának öregbítését tárgyazzák, az ott lévő Congresus a' vok-soknak rendkívül való többsége által bé vette, nem tsak, hanem egyszersmind az azon végre kíván-tató költségeket is meg ígérte. E' mellett azt is elvégzette, hogy azok az északi Ámérikabéliek, a' ki azon Respublika Armadiájánál való szolgálatra magát lekötelezi, mingyárt hat piastert kap foglalóba, solgálatjának végződése után pedig 162 hóld föld adatik nékie jutalomúl, még most is sok míveletlen de kövér földek találtatván azon Respublika tartományaiban.

Spanyol Ország.

A' 28-ik Januáriusi Madritti tudósítások sze-rént a' Spanyol inrurgensek magok is által lát-ván azt, hogy ők a' Frantzia győzedelmes sere-geknek előmeneteleket semmi képen meg nem akadályoztathatták, rész szerént fegyvereiket önként letévén honnyaikba vissza térnek, rész szerént a' Spanyol Kir. ármadiánál hadi szolgálatot vesznek. Valentziának megvétélétől fogva egészen el tsüggedt az insurgenseknek szívek, és semmi kedvet nem mutatnak a' Frantziák el-len való hadakozásnak folytatására. — Azok a' nemzeti gárdisták, a' kik a' meghódolt tarto-mányoknak városaikban felállítottak a' *Guerillá-sok* (a' Spanyol rabló és pusztító szabad seregek) ellen, hasznos szolgálatot tesznek, mindenütt a' hol tsak találják őket, meg támadván veszte-getik. — Madritban nagy tsendesség uralkodik,

az eleség ugyan egy kevésbé ott is drága, de semmi szükség nintsen.

A' Journal de l' Empire nevű Párisi újság levelekben következő Januárus 22-ik napján költ Madritti tudósítás van:

Az Albuferai Hertzeg (Marsal *Süchet*) olly jelentést küldött *Jóscf Napoleon* Spanyol Országi Királyhoz Januárus 13-ik napján, hogy *San-Fe-lipe*, *Alcira*, és több Valencia Országi városok is meghódoltak, és nagy pompával meg esküdtek a' Király hűségére, és hogy Valencia városának lakosi is azt művelni készülnek. Továbbá, hogy a' midőn a' győzedelmes Frantzia hadi seregek abba a' városba bé mentek volna, közönséges öröm kiáltással fogadták azokat, és hogy a' Frantziáknak velek való bánások azokat a' bal vélekedéseket, mellyek azon környékbéli népben voltak, hirtelen széllyel oszlatta. Végtevére, hogy *Blake* Spanyol Generális azt mondta volna Marsal *Süchetnek*, hogy az ő plánuma a' volt volna, hogy Saragossát vissza vegye, 's annál fogva a' Frantzia ármadia számára vitettetni, szokott tábori eleséget meg akadályoztatván azt a' hátrálásra kényszeríthesse. Marsal *Süchet* a' hadi fogságra esett Spanyol línea regementeket 16000 főre teszi.

Az Arragoniai Fr. ármadiához intézett hirdetményében minden karbeli katonaságnak megtilalmazta Marsal *Süchet*, hogy senki közzülök Januárus 14-ik napja előtt, a' midőn a' győzedelmes Fr. ármadia Valencia városába bé fog menni, abba bé menni ne mérészeljen, és hogy azok az ármadiánál lévő markotányosok, markotányosnék és más rendbéli emberek, a' kik a'

katonák közzé nem tartoznak tulajdonképen, ha Januárius 20 ik napjáig oda bé mennek, mingyárt agyon lövettessenek. — Valencia városának sorsa, és a' fogságba esett Spanyol línea truppoknak szerentsétlenségek annyira meg rettentették a' Spanyol insurgenseket, hogy seregestől letették fegyvereket, honnyaikba vissza tértek, számosan a' győzedelmeskedő Fr. hadi seregek-nél vettek hadi szolgálatot. Ezt mivelte az Estremadurai legió és más tartománybéliek is.

Orosz Birodalom.

Közönségesen tudva lévő dolog az, hogy Angliának gazdagsága két nevezetes kútforrásból folyt, úgymint a' tengeri kereskedésből, és az országban lévő különbözőkülönbféle fábrikákból és kézművekből, mellyeket olly nagy tökéletességre is vitt, hogy azokhoz sohol hasonlók nem találtak. — A' belső dolgokra ügyelő mostani Orosz Minister egy időtől fogva azon iparkodik, hogy azon roppant Birodalomnak külföldi fábrikákra szüksége ne legyen, hanem az a' nagy summa pénz, melly ekkorig Anglia, Frantzia, és Nemet Országokba esztendőnként kivitetet, benn maradjon. E' végre különbözőkülönbféle fábrikákat állított-fel, mellyekben már is sokféle matériák, nevezetesen finom posztó, damask abroszok, 's egyéb asztali készületek, portzellán edények, juh gyapjúból 's pamokból szőtt matériák, papiros, bőr, tükrök, kalapok, 's több e' félek készítettnek, mellyekből a' Fels. Orosz Császárnak próbákát mutatván e' folyó esztendő kezdetében nagy kedvességet nyert uralkodó Fejedelme előtt.

A' tudományokra, és szép mesterségekre

nézve is nagy előmeneteit teszen az Orosz Birodalom. Ennekelőtte minden Kurlandiai és Liflandiai ifjak a' Német Országi, nevezetesen a' Göttingai, Lipsiai, Hálai, és az Odera Frankforti Vniversitásokban tanúltak, 's azokban végzették el tudománybéli pályájokat. Néhány esztendővel ennekelőtte Liflandiának közepszerű de pallérozott városában Dorpátban egy fő oskolát állítván fel *I Sándor* Orosz Császár, abba sok nevezetes Tudósokat hívatott nagy fizetésre a' Német Országi nevezetesebb fő oskolákból, kiknek szorgalmatos munkálkodásaik kevés idő alatt annyira vitték a' Múzsáknak azon műhelyét, hogy most már semmi szükségek nintsen a' külföldi fő oskolákba való menetelre, minden tudományoknak tanulására, mellyek az ifjúságot pallérozzák és ékesítik, elegendő alkalmatosságok lévén.

Egy Altkushófi parasztnak jó elméjű, erkölcsű, jó igyekezetű, és nagy reménységű fia *Laland János* a' Dorpati Gymnasiumban egynéhány esztendeig tanúlván, de szüleinek szegény sorsa miatt tanúlását tovább nem folytathatván, örökös Ura *Liphardt* Assessor Úrtól haza hívatatott. Valamint az ifjú *Laland* nagy szívbeli keserűséggel hagyta el azon Gymnasiumot, úgy tanúlotársai is, a' kik az ő talentomait jól esmérték, sajnálván tőlle való meg válásokat, az ő jobbágyságalól való fel szabadítása végett 442 rubelt szedtek öszve magok közt, melly summa kevés lévén az ő fel szabadíttására, azt az oda való tanítók 800 rubelre szaporították, ennyi kívántatván az ő váltságára, mellyért nem tsak szabadon bocsátotta az ifjú *Lalandot* fent nevezett örö-

kös Ura, hanem azon summát az Altkusthofi parasztok kasszájának ajándékozta; e' mellett tanulásának további folytatására minden esztendőre 100 rubelt ajándékozott. Valamint azon Gynnasiumbeli ifjúságnak 's Tanítóknak felebaráti buzgóságok, úgy a' nevezett örökös Úrnak adakozósága is méltók a' közönséges újság levelek által való ki hirdettetésre.

Török Birodalom.

Konstántzinápolyból ezeket írják. Minden, a' mit itt lát és hall az ember, az Oroszokkal való háborúnak folytatására tzelez. A' Török Országi helytartó Basákhöz küldött hatiserifben (Császári parantsolatban) kemény büntetés alatt parantsolja az uralkodó Zultán *Mahmud*, hogy siessenek banderiájoknak kiállíttatásával, és mennél többet gyűjthetnek össze, annál kedvesebb dolgot fognak Mahomet Prófétának tselekedni. Még azok a' Basák is, a' kik Ásiának napkeleti részeiben vannak, számos fegyveres népet tartoznak kiállítani, annál inkább, mivel most a' Wechabitáktól, a' kik ellen az Egyiptomi helytartó Basa *Mehemed Aly* számos hadi sereget küldött, semmit sem lehet félni. — A' Konstántzinápolyi kikötőhelyben lévő hajósereg is ezen a' télen nagyon meg fog erősíttetni.

Az első Februáriusi Bukaresti magános tudósítások bizonyosan azt erősítik, hogy a' Török Nagy Vezérrel szerzett fegyverszűnést, a' múlt Januárus 19-ik napján az Orosz Fő Vezér felmondotta, és hogy Februárus 9 ik napján, az Orosz és Török Császári hadi seregek közt el is kezdődött legyen az ellenségeskedés. — A' békeség dolgában foglalatoskodó Török deputá-

tusok ugyan még Februárius első napján Bukarestben voltak; mindazáltal minden órában várták azokat a' Kurirokat Konstantinápolyból, a' kik nekik parantsolatot vittek az eránt, mit mivellyenek és mihez tartásák magokat. Ezek a' Kurirok Januárius 25 ik napján Giurgevóba meg is érkeztek, de mivel a' Dunában lévő nagy jeggek miatt azon által nem mehettek, kéntelenek voltak ott egy ideig várakozni. — A' Konstantinápolyi tudósítások szerint, a' Fényes Portánál lévő Anglus követnek tekintete nagyon megtsökkent az uralkodó Zultán és Díván előtt.

A' múlt Januárius hólnapban Konstantinápolyban nagy tűz támadván, egy oda való Görög Talmátsnak háza is meggyulladt, mellyből mindazáltal kintsének és házi bútorjainak nagyobb részét a' Jantsárok kihorták, 's az emésztő tűztől megszabadították. Az ijedtség és zűrzavar miatt a' ház gazdája böltsőben fekvő egyetlen egy kisdéd gyermekéről elfelejtkezvén, annak megszabadításáról eleinten nem is gondolkozott. Midőn a' házat a' tűz langja már egészen elborította volna, úgy annyira, hogy abba senki is életének veszedelme nélkül bé nem mehetett, akkor jutott ártatlan kisdede eszébe, és mind ő maga, mind felesége kezeiket fejekre kútsolván siratták kedves magzatjokat, és csak nem kétségbe estek miatta. Azonban egy kedves pudli kutyája az égő házba bémenvén, a' böltsőben feküdt kisdedet derekán lévő pólyáján fogva megfogta, a' tűz között kiragadta és egy távolabb lakó barátja házának ajtaja előtt le tette, és mind addig vakarta az ajtót, míg a' szolgáló azt felnyitván az ártatlan kisdedet magához vette, 's végre szü-

léinek által adta. Ennek a' hív állatnak jóté-
ményét a' kárt szenvedett gazda viszonzni akar-
ván, sok féleképen gondolkozott, 's végtére ked-
ves pudli kutyáját maga agyon ütötte, megnyú-
zatta, megsüttette, házi népével, 's magához hí-
vott vendég barátival együtt meg ette, azt állat-
ván, hogy vétek volna ezt a' hív ebet a' férgek
által megemésztetni engedni, hanem meg érdem-
lené, hogy annak vére az ember vérével elegyít-
tessen, 's annál fogva annak nagy szívúsége,
érzékenysége, és virusa az ő maradékiba is által
plántáltasson. — *Kegyetlen háladatosság!*

Spanyol Országi leg újabb tudósítások.

Igazán tartják, hogy a' hadi szerentse ál-
hatatlan szokott lenni, és hasonló a' szerelem
tündér leányihoz, a' kik hol ennek hol amannak
vigyorognak a' szemébe. Ezt bizonyítja a' magok
győzdelmeikben el hitt Spanyol Országban lévő
Fr. hadi seregeken a' múlt Januáriusban történt sze-
rentsétlenségek, a' kikről olly tudósítást küldött
a' Ragusai Hertzeg Marsal *Marmont*, hogy a'
Lord *Wellington* vezérlése alatt lévő Anglus
hadi nép, mikor ingyen senki sem vélte volna,
a' Ciudad-Rodrigói erősségre reá ütvén, azt erő-
szakos reá rohanással elfoglalta, 's azután min-
gyart vissza vonta magát Portugallia Ország-
ba.

Néhány hólnapoktól fogva sok ízben olvas-
tuk, hogy ez az Anglia Országi *Fabius Cuncta-*
tor alattomban a' maga seregeit öszve vonta, és
hol előbre, hol hátrább húzta magát, ostromló
ágyúkat is küldött előbre; de hogy a' Portugal-
liában táborozó Fr. híres hadi vezéreket megisal-
hassa azt nem gondoltuk. Ez a' nagy vezér, a' ki

ama híres napkeleti Indiai Királynak *Tipo Zeib-*
nak országát el foglalta, 's magát életétől meg
 fosztotta, valósággal *Fabius Cunctator* Római
 nagy Vezér nyomdokát követte a' Frantziákkal
 való hadakozásában, a' ki a' Kártágóbéliek ellen
 való hadakozásban *Hannibal* leg híresebb veze-
 reket a' mezőben meg nem győzte ugyan, de azzal
 elfárasztotta, hogy vele soha meg nem ütközött,
 hanem holmi apró tsatázásokat tett, és hadi né-
 pöt mindenkor jó helyen telepítette-le. — Ezt
 művelte a' jelen való háborúban Lord *Wellington*
 is. Liszbona előtt táborba szállván erős sántzok-
 kal táborhelyét meg erősítette, és sem Marsal
Massenával, sem Marsal *Marmontal* a' sík mezőn
 meg nem ütközött, hanem apró osztályokat
 küldvén ki ellenek, őket szüntelen fárasztotta,
 és hol ide hol amoda tsalta.

Ciudad-Rodrigonak Anglusok által lett elfog-
 laltatásáról következő tudósítást küldött a'
 Raguzai Herczeg (Marsal *Marmont*) Walladolid-
 ból, a' múlt Januarius 16-ik napján a' Neufcha-
 teli Herczeghez (Marsal Berthiérhez) a' Fr. Ar-
 mádiának leg főbb Kormányozójához: „Tegnap,
úgymond, úgy esett értésemre, hogy az Anglus
 armádia hirtelen öszve gyűlvén a' Ciudad Rodri-
 goi erősségen alól két óráni földre, az Agueda
 folyóvízre hajóhidaeat tsináltatott, és azokon ál-
 tal menvén, és ostromló ágyuit is által vitetvén,
 Januarius 10-ik napján, a' nevezett erősségre rea-
 rohant, és minekelőtte a' Frantzia hadi vezérek
 annak segítségére mehettek, és a' benn vólt ka-
 tona őrizetnek tápláltatására elegendő eleséget
 küldhettek volna, azt meg vette.